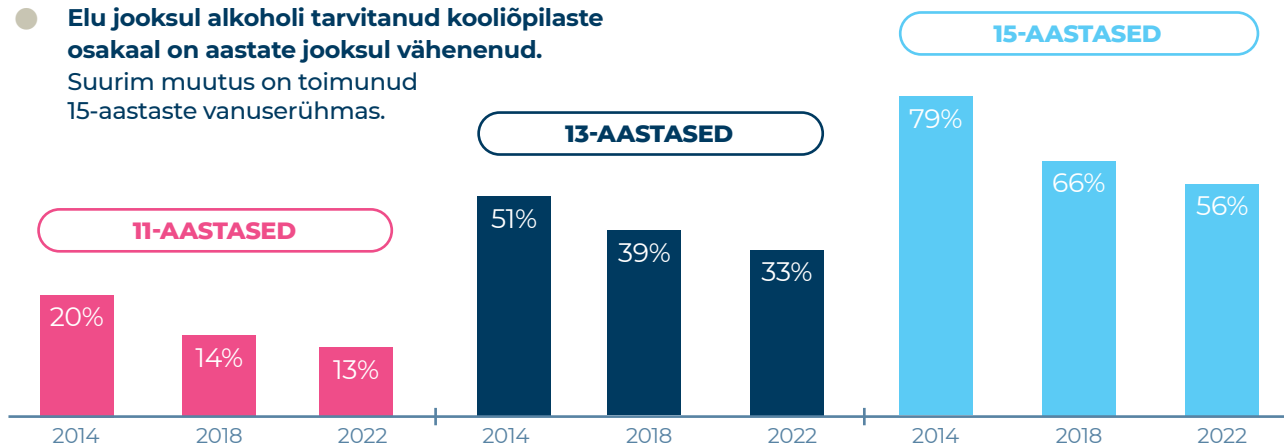

ALKOHOL

- Elu jooksul alkoholi tarvitanud kooliõpilaste osakaal on aastate jooksul vähenenud. Suurim muutus on toimunud 15-aastaste vanuserühmas.

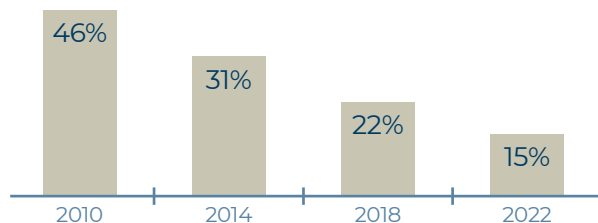

Eesti kooliõpilaste tervisekäitumise uuring 2014–2022. TAI.

- Noored alustavad alkoholi proovimist varakult. Alkoholi tarvitanud 14–18-aastased noored proovisid alkoholi esimest korda keskmiselt 12-aastaselt ning jõid end purju keskmiselt 14-aastaselt.

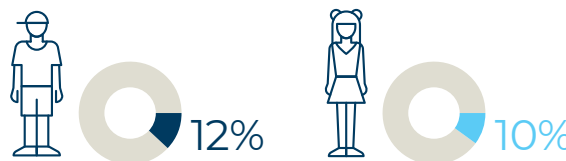
Eesti noorte seksuaaltervis: teadmised, hoiakud ja käitumine. 2021. a uuringu aruanne. TAI; 2023.

- Aasta-aastalt väheneb ka viimase 30 päeva jooksul alkoholi tarvitanud 11–15-aastaste noorte osakaal.

Eesti kooliõpilaste tervisekäitumise uuring 2010–2022. TAI.

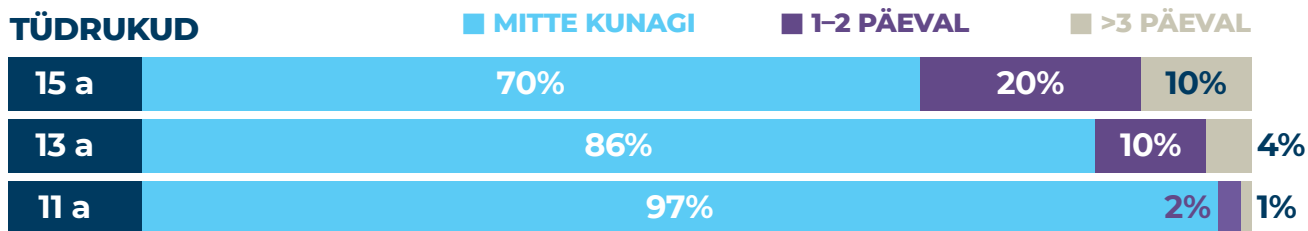
- 16–24-aastaste hulgas tarvitab mõned korrad nädalas alkoholi 12% noormeestest ja 10% neidudest.

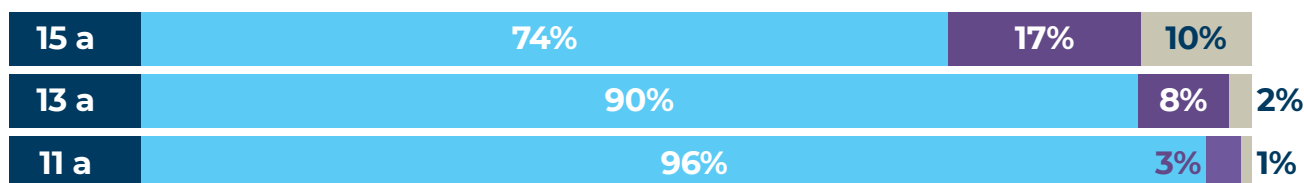
Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring 2022. TAI; 2023.

- Valdav enamus 11–15-aastastest alkoholi ei tarvita.

TÜDRUKUD

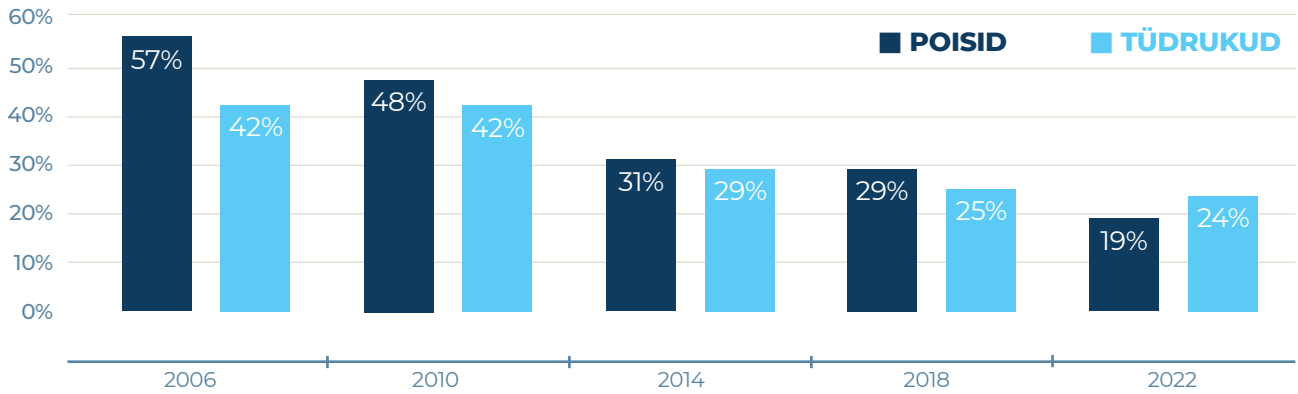
POISID

Alkoholi tarvitamise sagedus kooliõpilaste hulgas viimase 30 päeva jooksul soo ja vanuse järgi

Eesti kooliõpilaste tervisekäitumise uuring. 2021/2022. TAI; 2023.

● Võrreldes 2006. aastaga on purju joomine noorte hulgas vähenenud enam kui poole võrra.

Elu jooksul kaks ja enam korda purjus olnud 15-aastased

Eesti kooliõpilaste tervisekäitumise uuring 2006–2022. TAI.

● Iga teine 15–16-aastane hindab, et alkohoolseid jooke on kerge kätte saada.

Viimasel tarvitamiskorral on 15–16-aastastest: 42% saanud alkoholi sõpradelt, 23% lapsevanemalt ja 10% võtnud alkoholi kodust.

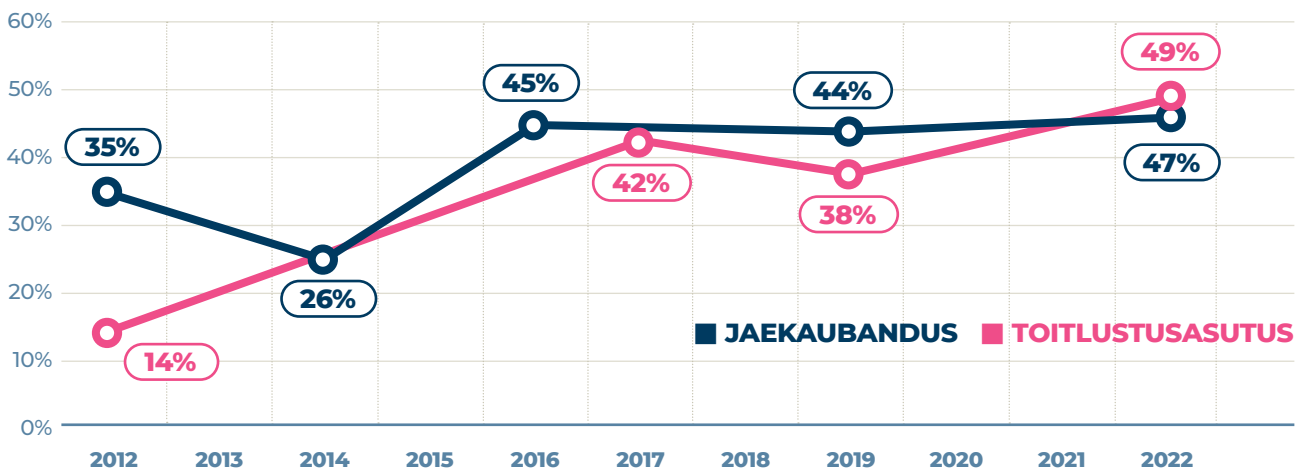
Uimastite tarvitamine koolinoorte seas: tubakatoodete, alkoholi ja narkootiliste ainete tarvitamine Eesti 15–16-aastaste õpilaste seas. TAI; 2020.

● 11–15-aastastest pea kolmandikule on lapsevanem pakkunud alkoholi, sh 18% 11-aastastele, 30% 13-aastastele ja 42% 15-aastastele. Seda üldjuhul küll korra, aga 6% juhtudel sagedamini.

● Noored, kellele vanemad on pakkunud alkoholi, on sagedasemad alkoholi tarvitajad ja on sagedamini ennast purju joonud.

Noortest, kellele lapsevanem oli korduvalt alkoholi pakkunud, oli alkoholi tarvitanud 69%. Noortest, kellele lapsevanem ei olnud alkoholi pakkunud, oli alkoholi tarvitanud peaaegu neli korda vähem – 18%. Noored, kellele vanem oli korduvalt alkoholi pakkunud, olid kolm korda sagedamini olnud purjus.

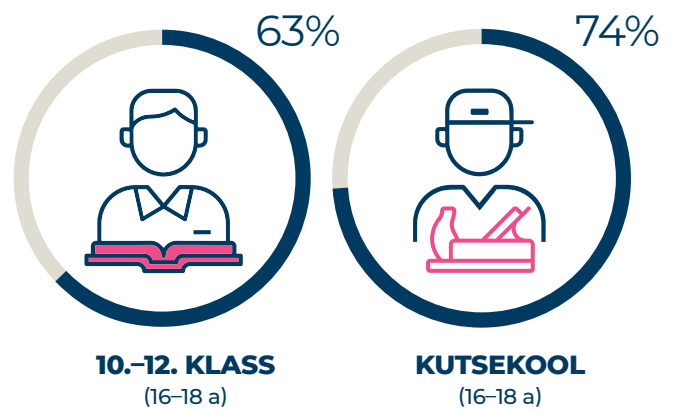
Eesti kooliõpilaste tervisekäitumise uuring. 2021/2022. TAI; 2023.

Dokumendi küsimine alkohoolsete jookide testostlemise uuringutes aastatel 2012–2022 jaekaubandus- ja toitlustusasutuste võrdluses

Alkohoolsete jookide ning tubaka- ja nikotiinitoodete testostlemine. TAI; 2023.

● Kutsekooliõpilaste hulgas on võrreldes samaealiste gümnaasiumiõpilastega kümnest kuni võrra rohkem elu jooksul purju joonud noori.

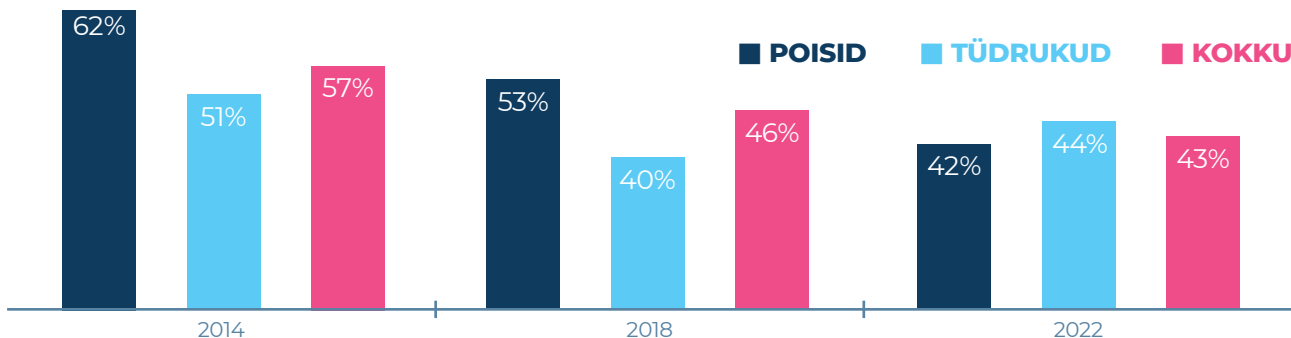
Eesti noorte seksuaaltervis: teadmised, hoiakud ja käitumine. 2021. a uuringu aruanne. TAI; 2023.

● Noored saavad alkoholi kätte ka jaekaubandusest ja toitlustusasutustest.

Testostlemise uuringu tulemused näitavad, et jaekaubanduses on noortelt dokumendi küsimise määr püsinud aastaid tasemel, kus iga teine noor saab soovi korral alkohoolset jooki osta.

TUBAKA- JA NIKOTIINITOODED

- Võrreldes varasemate uuringuaastatega on tubaka- ja nikotiinitorude tarvitamine elu jooksul noorte hulgas vähenenud, kuid seda peamiselt poiste seas.

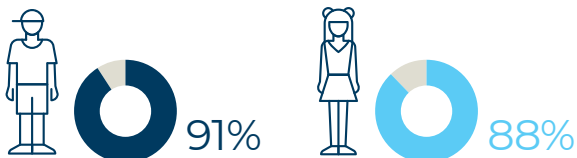

11–15-aastased, kes on tarvitanud elu jooksul vähemalt korra sigaretti, e-sigaretti või huuletubakat

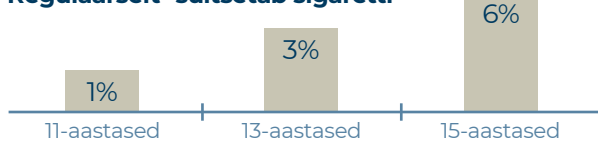
Eesti kooliõpilaste tervisekäitumise uuring 2014–2022. TAI.

- Enamik 11–15-aastaseid tavasigaretti ei suitseta.

15-aastastest ei suitseta

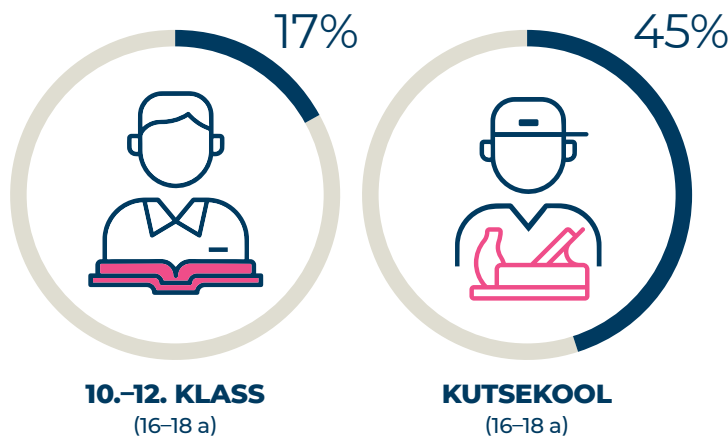
Regulaarselt* suitsetab sigaretti

Eesti kooliõpilaste tervisekäitumise uuring. 2021/2022. TAI; 2023.

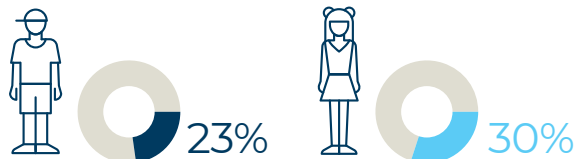
*Regulaarse suitsetamise all käsitleti uuringus suitsetamist vähemalt kord nädalas või iga päev.

- Võrreldes gümnaasiumiõpilastega on kutsekooliõpilaste hulgas üle kahe korra rohkem elu jooksul sigaretti igapäevaselt suitsetanud noori.

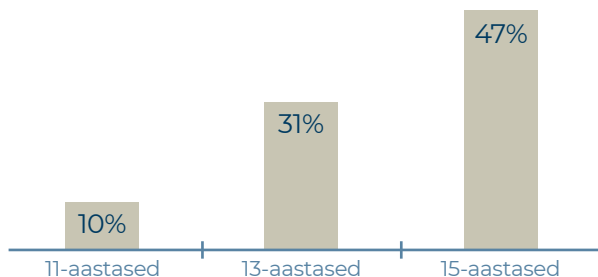
Eesti noorte seksuaaltervis: teadmised, hoiakud ja käitumine. 2021. a uuringu aruanne. TAI; 2023.

16–24-aastaste seas on sigaretti igapäevasuitsetajad ja juhusuitsetajad

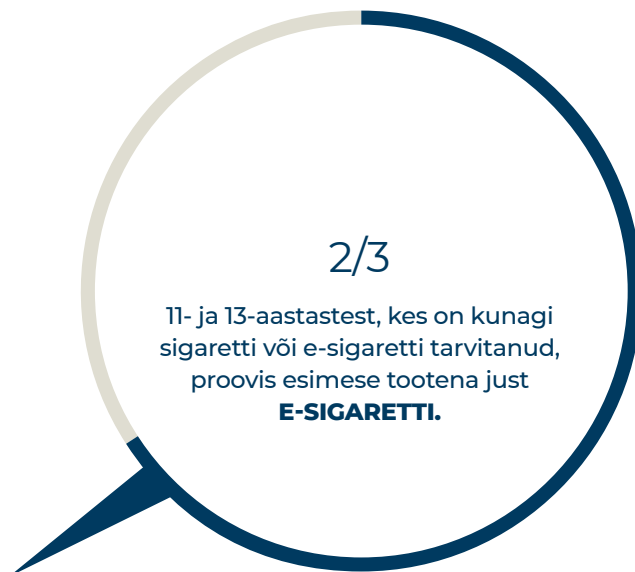

Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring 2022. TAI; 2023.

- E-sigarette on elu jooksul proovinud pea kolmandik 11–15-aastastest.

Eesti kooliõpilaste tervisekäitumise uuring. 2021/2022. TAI; 2023.

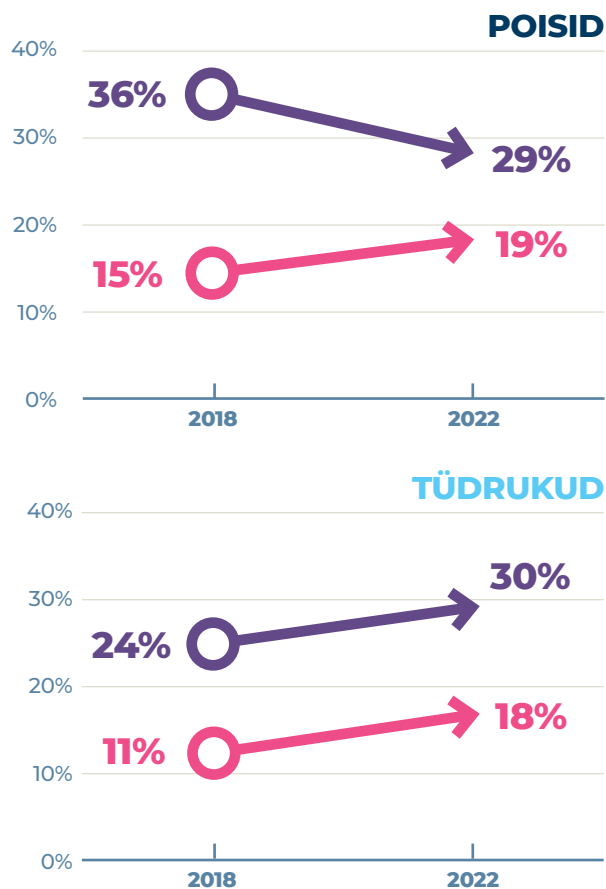

- **Huuletubakat on elu jooksul proovinud 19% 13–15-aastastest.**

Võrreldes 2018. aastaga on elu jooksul e-sigaretti proovinud poiste osakaal langenud ja tüdrukute osakaal tõusnud. Huuletubaka tarvitamine on tõusnud nii poiste kui tüdrukute hulgas.

■ ELU JOOKSUL ON PROOVINUD E-SIGARETTI

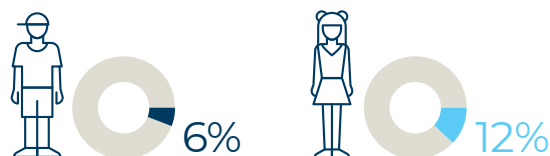
■ ELU JOOKSUL ON PROOVINUD HUULETUBAKAT

Eesti kooliõpilaste tervisekäitumise uuring 2017/2018 ja 2021/2022. TAI.

- **16–24-aastastest tarvitab:**

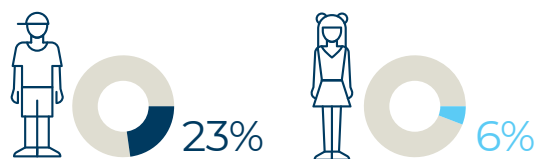
iga päev E-SIGARETTI 6% noormeestest ja 12% neidudest.

vähemalt mõni kord kuus HUULETUBAKAT 10% noormeestest ja 4% neidudest.

vähemalt mõni kord kuus NIKOTIINIPATJA 23% noormeestest ja 6% neidudest.

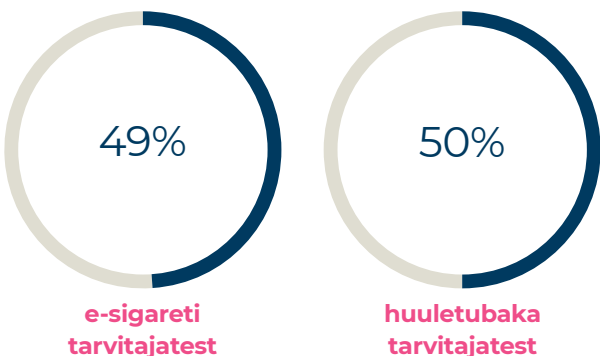

Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring 2022. TAI; 2023.

ERINEVATE TOODETE KOOS TARVITAMINE

- Paralleelselt alternatiivsete toodete tarvitamisega suitsetatakse ka sigarette.

Sigarette suitsetab*

*Viimase 30 päeva jooksul tarritanud 15-aastased

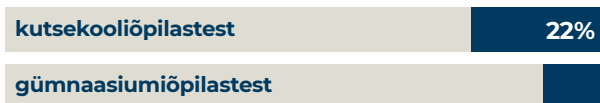
Eesti kooliõpilaste tervisekäitumise uuring. 2021/2022. TAI; 2023.

- **16–18-aastased: Erinevate toodete koos tarvitamine on rohkem levinud kutsekooliõpilaste seas.**

Mõnda tubaka- või nikotiinitoodet on viimase nelja nädala jooksul tarritanud:

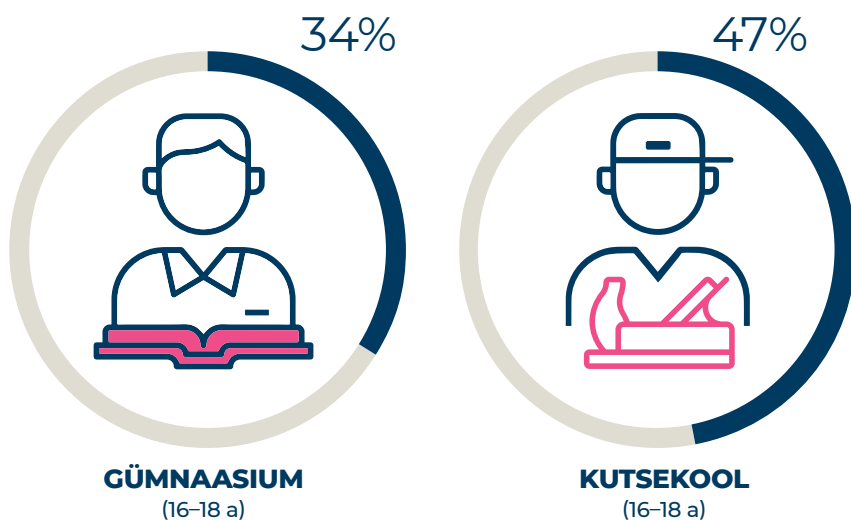
Nii sigaretti, e-sigaretti kui ka muid tubakatooteid koos on viimase nelja nädala jooksul tarritanud:

Eesti noorte seksuaaltervis: teadmised, hoiakud ja käitumine. 2021. aasta uuringu aruanne. TAI; 2023.

NARKOOTIKUMID

- 16-18-aastastest on elu jooksul narkootikume proovinud 34% gümnaasiumi- ja 47% kutsekooliõpilastest.

- 31% 14-18-aastastest on proovinud elu jooksul mõnda narkootikumi, neist 75% on teinud seda korduvalt.
- Noortest 13% märkis, et nende perekonnas on inimesi, kes on proovinud või tarvitavad narkootikume, ja 12% arvas, et paljud sõbrad ja tuttavad on tarvitanud narkootikume.
- Narkootikumi tarvitanud noored proovisid seda esimest korda keskmiselt 15-aastaselt.

Eesti noorte seksuaaltervis: teadmised, hoiakud ja käitumine. 2021. aasta uuringu aruanne. TAI; 2023.

NOORTE SEAS ON LEVINUIM NARKOOTILINE AINE KANEP

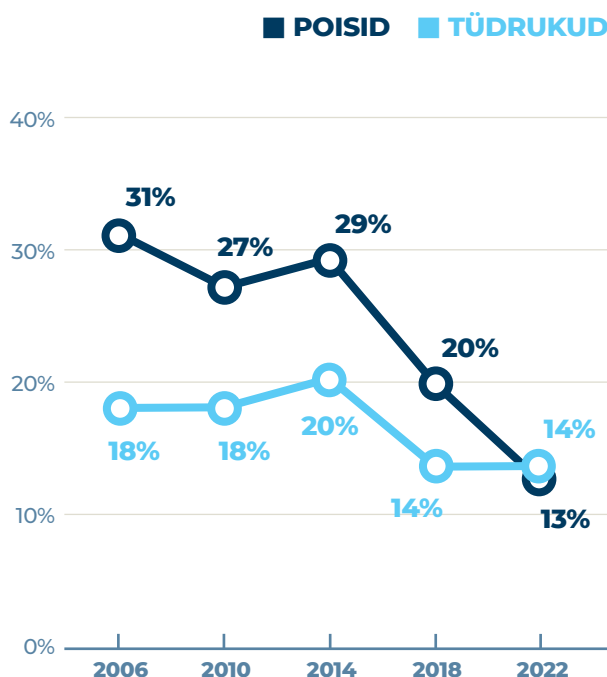
- 11-15-aastastest kooliõpilastest on 6% vähemalt korra elu jooksul tarvitanud kanepit, sh
- Elu jooksul kanepi tarvitamine 15-aastaste seas on võrreldes varasemate uuringuaastatega vähenenud, kuid seda peamiselt poiste seas.

Eesti kooliõpilaste tervisekäitumise uuring. 2021/2022. TAI; 2023.

- Lisaks kanepile tarvitatakse ka muid narkootilisi aineid. Need ained on kõige sagedamini rahustid ja/või uinutid (ilma arsti korralduseta), inhalandid (nt bensiin, liimid, lakid, lahustid) ja uued psühhoaktiivsed ained ning nende tarvitamise levimus on võrreldes varasemaga tõusnud.

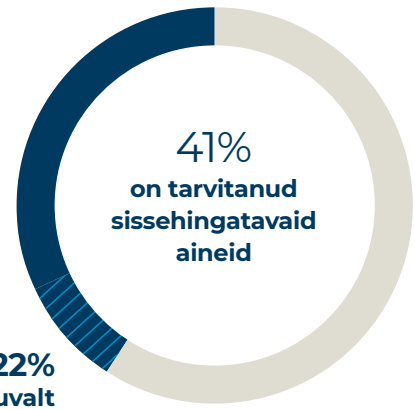
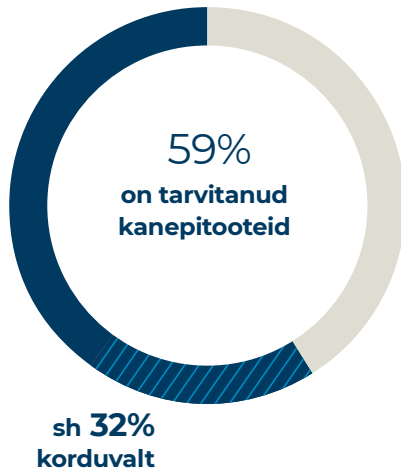
Uimastite tarvitamine koolinoorte seas: tubakatoodete, alkoholi ja narkootiliste ainete tarvitamine Eesti 15-16-aastaste õpilaste seas. TAI; 2020.

Eesti kooliõpilaste tervisekäitumise uuring 2006-2022. TAI.

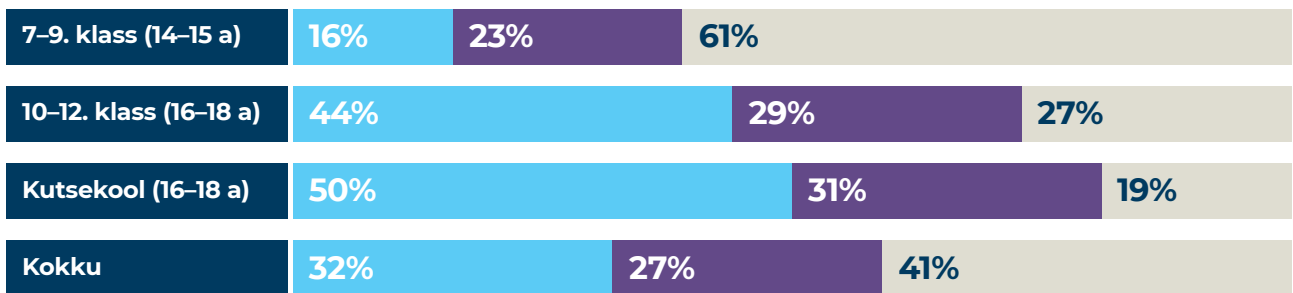
- 14–18-aastaste noorte seas on narkootikumide tarvitajatest 59% tarvitanud kanepitooteid (sh 32% korduvalt) ja 41% sissehingataavaid aineid (sh 22% korduvalt).

- ON TARVITANUD
- ▨ KORDUVALT TARVITANUD
- EI OLE TARVITANUD

- Kanepitoodete tarvitamine narkootikume tarvitanud noorte seas vanuserühmade kaupa

- MITMEL KORRAL
- ÜHEL KORRAL
- EI OLE TARVITANUD

Eesti noorte seksuaaltervis: teadmised, hoiakud ja käitumine. 2021. a uuringu aruanne. TAI; 2023.

UIMASTITARVITAMISE RISKI- JA KAITSETEGURID

NOORTE UIMASTITARVITAMINE ON SEOTUD:

- madala õppeedukusega
- madalate sotsiaalsete oskustega
- madala perekondliku toetusega
- koolis käimise mittemeeldimisega
- vaimse tervise probleemidega
- madala eluga rahuloluga
- pereliikmete uimastitarvitamisega

NOORTE UIMASTITARVITAMIST AITAVAD ENNETADA:

- hea õppeedukus ja koolis toimetulek
- sotsiaalsed oskused
- toetav perekond
- head suhted mõlema vanemaga
- koolis käimise meeldimine ja rahulolu kooliga
- rahulolu eluga
- vaimse ja füüsilise tervise probleemide puudumine

- Erinevate uimastite tarvitamine on omavahel seotud: noored, kes tarvitavad ühte uimastit, tarvitavad suurema tõenäosusega ka teisi.

Seosed pärinevad järgnevatest uuringutest:

Eesti kooliõpilaste tervisekäitumise uuring. 2021/2022. TAI; 2023.

Eesti noorte seksuaaltervis: teadmised, hoiakud ja käitumine. 2021. aasta uuringu aruanne. TAI; 2023.

Uimastite tarvitamine koolinoorte seas: tubakatoodete, alkoholi ja narkootiliste ainete tarvitamine Eesti 15–16-aastaste õpilaste seas. TAI; 2020.